

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/107/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118208570
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Wallnerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1118208570.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a členov senátu JUDr. Michaely Královej a JUDr. Ivany Jahnovej v právnej veci manžela, navrhovateľa: X. F., L. XX.XX.XXXX, P. J. XX. S. XX/B, XXX XX J., P. Č. J. G. XX, XXX XX J., zastúpeného JUDr. Pavlom Tornošom, advokátom, so sídlom Tomášikova 50D, 831 04 Bratislava, proti manželke: C. O. F., O. D.T., L. XX.XX.XXXX, P. J. XX. S. XX/B, XXX XX J., zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou Mgr. Martinou Slezákovou, bytom Solivarská 4, Bratislava, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom C. F., L. XX.XX.XXXX S. Š. F., L. XX.XX.XXXX, obaja v konaní zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava I, so sídlom Kvetná 13, 820 05 Bratislava, na čas po rozvode, na odvolanie matky a otca voči rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 23. júna 2021, č. k. 3P/63/2018 - 1215, a o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia počas odvolacieho konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd z a s t a v u j e odvolacie konanie v časti týkajúcej sa odvolania manžela proti výroku I. rozsudku Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 23. júna 2021, č. k. 3P/63/2018 - 1215, ktorým bolo manželstvo účastníkov rozvedené.

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 23. júna 2021, č. k. 3P/63/2018 - 1215, v odvolaním napadnutých výrokoch II., III., IV., V., VI., VII., VIII a IX. p o t v r d z u j e .

Odvolací súd konanie o nariadenie neodkladného opatrenia č.k. 20CoPno/2/2023, zastavuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 23.06.2021, č. k. 3P/63/2018 - 1215 rozhodol tak, že manželstvo X. F., L. XX.X.XXXX S. C. O. F., O. D.T., L. XX.X.XXXX, A. K. XX.XX.XXXX G. C. Ú. J.-O., X. E. T. C. C. Ú. J.- O., E. X. XX, O.L. XXXX, na D. XXX, G. G. Č. XXX rozviedol. Súd prvej inštancie maloletého C. F., L. X.X.XXXX na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti otca, zastupovať maloletého C. a spravovať jeho majetok sú oprávnení obaja rodičia. Matke uložil povinnosť platiť výživné na maloletého C. v sume 200 eur mesačne vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám otca počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva. Zároveň rozhodol, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletým C. jedenkrát v týždni v rozsahu 2 hodín za prítomnosti a asistencie odborného zamestnanca neziskovej organizácie Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Ševčenkova 21, 851 01 Bratislava, presný čas a miesto stretnutia určí príslušné zariadenie. Súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť zabezpečiť účasť maloletého C. na stretnutiach v čase a mieste, určenom Úsmev ako dar. Zároveň súd prvej inštancie vyslovil predbežnú vykonateľnosť výroku V.

rozsudku o úprave asistovaného styku. Ďalej súd prvej inštancie zveril maloletého Š. F., L. XX.X.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pričom matka bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať v bežnom kalendárnom roku, s výnimkou letných a zimných prázdnin, vyhláškou MŠ SR, od stredy v párnom týždni, kedy si maloletého prevezme v školskom zariadení po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí do pondelka v nepárnom týždni do 8.00 h, kedy maloletého odovzdá v školskom zariadení. V nepárnom kalendárnom týždni bude matka osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať od stredy po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí, kedy matka maloletého prevezme v školskom zariadení do piatka do 08.00 h. kedy maloletého odovzdá v školskom zariadení a otec bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať v bežnom kalendárnom roku s výnimkou letných a zimných prázdnin, vyhlásených vyhláškou MŠ SR, od piatka v nepárnom týždni, kedy si maloletého prevezme v školskom zariadení, po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí do stredy v párnom týždni do 8.00 h, kedy maloletého odovzdá v školskom zariadení. V nepárnom kalendárnom týždni bude otec osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať od pondelka po skončení vyučovania kedy otec maloletého prevezme v školskom zariadení, resp. školskom klube detí do stredy do 08.00 h. kedy maloletého odovzdá v školskom zariadení. Počas zimných a letných školských prázdnin, vyhlásených MŠ SR ako aj v prípade, kedy maloletý v deň určený pre odovzdanie osobnej starostlivosti podľa tohto rozsudku školské zariadenie nenavštívi, bude matka zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého od stredy v párnom týždni od 19.00 h. kedy otec maloletého odovzdá matke v mieste bydliska matky do pondelka v nepárnom týždni do 16.00, kedy matka odovzdá maloletého v mieste bydliska otca. V nepárnom týždni bude matka osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať od stredy 19.00 h., kedy otec maloletého odovzdá matke v mieste bydliska matky do piatka do 16.00 h. kedy matka maloletého odovzdá v mieste bydliska otca. Počas zimných a letných školských prázdnin, vyhlásených MŠ SR ako aj v prípade, kedy maloletý v deň určený pre odovzdanie osobnej starostlivosti podľa tohto rozsudku školské zariadenie nenavštívi, bude otec zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého od piatka v nepárnom týždni od 16.00 h. kedy otec maloletého prevezme od matky v mieste bydliska otca do stredy v párnom týždni do 19.00, kedy otec odovzdá maloletého v mieste bydliska matky. V nepárnom týždni bude otec osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať od pondelka od 16.00 h. kedy matka maloletého odovzdá otcovi v mieste bydliska otca do stredy do 19.00 h. kedy otec maloletého odovzdá v mieste bydliska matky. Súd prvej inštancie určil, že zastupovať maloletého Š. a spravovať jeho majetok sú oprávnení obaja rodičia a otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého Š. v sume 100 eur mesačne vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva. Súd prvej inštancie rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V rámci odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným dňa 14.05.2018, domáhal rozvodu manželstva s manželkou a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom C. F., L. XX.XX.XXXX S. Š. F., L. XX.XX.XXXX na čas po rozvode. Žiadal, aby súd prvej inštancie na čas po rozvode zveril maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov realizovanej v týždňových intervaloch, pričom v priebehu konania navrhovateľ, pokiaľ ide o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, zmenil svoj postoj k otázke zverenia maloletých detí, v zmysle jeho podania doručeného súdu dňa 06.11.2018 a navrhol súdu prvej inštancie zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti otca s tým, že obaja rodičia budú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a styk matky s maloletým C. navrhol upraviť za prítomnosti otca, prvý pondelok v kalendárnom mesiaci v čase od 15.30 hod. do 18.30 hod. a tretiu nedeľu v kalendárnom mesiaci v čase od 10.00 hod. do 13.00 hod. Styk matky s maloletým Š. navrhol upraviť každý kalendárny týždeň v dňoch školského vyučovania v utorok od 15.30 hod. do 19.00 hod. a štvrtok od 15.30 hod. do 19.00 hod. žiadal tiež určiť matke povinnosť platiť výživné v sume 150 eur mesačne na maloletého C. a 100 eur mesačne na maloletého Š., vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc právoplatnosťou rozsudku v časti výroku o rozvode manželstva.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že manžel svoj návrh odôvodnil tým, že manželstvo s manželkou uzatvoril 27.11.2010 v Bratislave, pričom u obidvoch účastníkov ide o prvé manželstvo. Uviedol, že ešte pred uzatvorením manželstva im dňa 03.04.2009 narodil syn C., neskôr sa, už manželom narodil dňa XX.XX.XXXX D. Š.. Súd prvej inštancie uviedol, že manželia si podľa navrhovateľa dlhodobo partnersky nerozumejú, zo vzťahu sa vytratili akékoľvek partnerské emócie, vzťahy medzi manželmi sú natoľko rozvrátené, že manželstvo neplní svoj účel a nie je možné obnovenie manželského spoluzitia, pričom manželia sa na rozvode mali dohodnúť. Pokiaľ ide o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, manžel v návrhu pred súdom prvej inštancie poukazoval na zhodný názor obidvoch

rodičov týkajúci sa splnenia podmienok pre zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti. Súdu prvej inštancie uvádzal, že obaja manželia majú záujem sa aj po rozvode plnohodnotne venovať deťom, v podaní doručenom súdu prvej inštancie 06.11.2018, v ktorom ako vyplýva z odseku 1 svoj návrh v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva zmenil, čo odôvodnil zmenou faktického stavu týkajúceho sa realizácie styku a vzťahu maloletých detí k rodičom. Uviedol, že maloleté deti sa toho času nachádzajú v osobnej starostlivosti otca, v prípade C. nepretržite od 18.06.2018 a v prípade Š. od 22.07.2018. Ďalej otec súdu prvej inštancie uviedol, že zabezpečuje všetky potreby maloletých, súčasný stav je stabilizovaný a deti neprejavujú žiadne poruchy správania, nemajú problémy s plnením školských povinností (C.), C.Š. má vynikajúce študijné výsledky. Poukazoval na to, že maloletý C. zvládol striedavú osobnú starostlivosť s ťažkosťami od úplného začiatku. Podľa samotnej matky mal C. s ňou počas pobytu u nej bojovať a vzdorovať, počas pobytu u otca mala nálada C. prechádzať pred pobytom u matky do hnevu, a to aj napriek tvrdeným intervenciám zo strany otca. Uviedol, že pred pobytom u matky mal výkyvy nálad, bol smutný, čo sa prejavilo aj na jeho správaní v škole, po prechode do osobnej starostlivosti otca sa mala nálada C. zlepšiť, čo mala potvrdiť aj triedna učiteľka po začatí školského roka 2018/2019, kedy už mal v škole pôsobiť vyrovnané, pripravené, dobre naladený. Otec ďalej súdu prvej inštancie uviedol, že C. vyvíjal počas obdobia realizácie striedavej osobnej starostlivosti tlak na obidvoch rodičoch v smere, aby mohol čo najviac času tráviť s otcom, nie s matkou. K zhoršeniu vzťahu matky s maloletými deťmi, hlavne vzťahu s C. malo podľa otca prispieť správanie matky, ktorá zaťažovala deti do témy rozvodu rodičov, tvrdila im, že ich ako deti otec opustil, čím mala deti traumatizovať, deti mala koncom mája 2018 vystaviť tiež situácii, kedy u seba v domácnosti, pred deťmi fyzicky napadla otca, deti sa pýtala s kým chcú byť, na ich reakciu, že s otcom ich všetkých troch z bytu vyhodila, vyhrážala sa privolaním polície a C. sa mala pýtať, či bude spokojný, ak ju už nikdy neuvidí, čím ho dohnala k slzám. Podľa otca týmito neuvážanými krokmi a nepriateľskými gestami matka negovala zachovanie fungujúcich vzťahov medzi oboma deťmi a rodičmi. Podľa tvrdení otca, otec často apeloval na C., aby krotil hnev, nebol zlý na matku, neprenášal hnev na mladšieho brata, situácia sa však mala napriek tomu mala zhoršovať práve pre kontraproduktívne správanie matky. Súdu prvej inštancie uviedol, že výsledkom je výrazne narušený vzťah matky s C., čo má vyplývať aj zo stanoviska detských psychológov, ktorých otec s maloletým navštívil, C. bol na dlhší pobyt u matky naposledy 5. júla 2018 na tri dni. Otec súdu prvej inštancie uviedol, že v júni 2018 mala matka C. uviesť, že je hlúpy a zlý, že sa pôjde liečiť ku psychologičke, ak ju nebude poslúchať, na čo mal maloletý reagovať slovami, že mu to ešte nikto v živote nepovedal a ďalší emočný útok mali deti utrpieť dňa 27.07.2018 pri odovzdávaní maloletých otcom matke v Medickej záhrade. Uviedol, že maloleté deti prejavili nechotu prejsť do starostlivosti matky podľa dohody rodičov, následne mali byť svedkami fyzického útoku starého otca z matkinej strany na otca, čo vyvolalo emotívnu reakciu detí, ktoré otca nenechali z parku odísť, pokračovali v odmietaní odchodu k matke, hoci im obaja rodičia intenzívne dohovárali, odovzdanie detí do starostlivosti matky napriek tomu, že trvalo tri hodiny, skončilo neúspešne. Dodal, že matka nechala deti odísť s otcom, rodičia nechceli použiť fyzické násilie, incident mal dohru v podobe intenzívneho tlaku matky a jej rodiny na C. prostredníctvom sms správ a telefonátov, kedy len matkina sestra volala maloletému tridsaťosemkrát v priebehu dvoch hodín, maloletý mal na uvedené reagovať s nevôľou, podráždené, zhoršilo to postoj C. T. matke. Otec súdu prvej inštancie uviedol, že preto nesúhlasil s tvrdením matky v jej písomnom vyjadrení, že dôvodom odmietania matky maloletým je správanie otca, naopak, bol presvedčený, že sa snažil situáciu riešiť a na deti aktívne pôsobiť. Otec na vzniknutú sa snažil na maloleté deti aktívne pôsobiť v prospech ich kontaktu s matkou, zabezpečil deťom odbornú pomoc využitím služieb detských psychológov, za účelom pomoci ohľadom styku detí s matkou oslovil orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (kolízneho opatrovníka), súhlasil s návrhom matky na párovú terapiu, oslovil párového terapeuta za účelom zníženia napätia medzi rodičmi, napriek tomu sa nepodarilo rodičom zabezpečiť pravidelný kontakt maloletého C. s matkou, čo otec pripisuje nevhodnému správaniu matky, ktorá pokračuje v znevažovaní otca pred deťmi, ale aj v nátlaku na C., čo má u neho prehĺbovať nedôveru k matke a podporovať maloletého v nepriateľskom a negativistickom ladení voči jej osobe.

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 23 ods. 1, 2, § 24 ods. 1, 2, 4 a 5, § 25 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, § 75 ods. 1, § 76 ds. 1, zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“). Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že manželstvo účastníkov konania je vážne a trvalo rozvrátené, pričom ide o dlhodobý rozvrat a nie je reálny predpoklad, že by manželstvo mohlo v budúcnosti plniť svoj spoločenský účel. Uviedol, že účastníci od 20.04.2018, kedy manžel opustil spoločnú domácnosť, teda viac ako tri roky nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária, pričom za tohto stavu je manželstvo

účastníkov len formálnym zväzkom, od podania návrhu na rozvod manželstva účastníci manželské spolužitie neobnovili. Tiež uviedol, že navrhovateľ po celú dobu konania trval na rozvode manželstva, nakoľko manželstvo s manželkou považuje za hlboko a trvalo rozvrátené a nefunkčné, pričom obnovu manželského spolužitia vylúčili obaja účastníci aj do budúcnosti a v manželstve nemajú záujem zotrvať. Ďalej uviedol, že manželka vyjadrila s rozvodom manželstva súhlas z dôvodu, že manželstvo považuje za trvalo rozvrátené, bez nádeje na obnovu. Súd prvej inštancie sa zaoberal aj príčinou rozvratu manželstva, za príčinu rozvratu manželstva ustálil konajúci súd, poukazujúc na výsledky vykonaného dokazovania citové odcudzenie manželov v dôsledku nefunkčnej komunikácie manželov. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o rozvode prihliadol aj na záujem maloletých detí a vzhľadom na zistený hlboký rozvrat manželských vzťahov, ktorý nedáva reálny predpoklad pre možnú obnovu vzťahov dospel súd k záveru, že rozvod manželstva nie je v rozpore ani so záujmami maloletých detí, pre ktoré nefunkčný a najmä konfliktný vzťah rodičov nevytvára zdravé rodinné prostredie pre nerušený harmonický vývoj. S poukazom na zistené skutočnosti, súd prvej inštancie návrhu navrhovateľa na rozvod manželstva ako dôvodnému vyhovel a manželstvo účastníkov konania v zmysle citovaných zákonných ustanovení rozviedol.

5. Z dôvodu, že z manželstva účastníkov konania pochádzajú maloleté deti, súd prvej inštancie v priebehu konania zisťoval aj skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. V tejto súvislosti poukazujúc na vyššie uvádzané skutkové závery zisťoval podmienky a predpoklady pre zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti, úpravu styku s druhým rodičom, ako aj aktuálne potreby maloletých detí a výdavky spojené s ich výživou a výchovou, zárobokové a majetkové pomery rodičov, potrebné pre určenie výživného. Pri rozhodovaní o otázke zverenia maloletých detí na čas po rozvode manželstva ich rodičov vychádzal súd prvej inštancie z výsledkov rozsiahleho dokazovania, vrátane záverov znaleckého dokazovania. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní prihliadol aj na názor kolízneho opatrovníka, ako zástupcu maloletých detí v konaní, ako aj na názor v konaní vstúpeného prokurátora. Uviedol, že v konaní bolo z hľadiska skutočného stavu veci zistené, že obidve maloleté deti sa od júla 2018 nachádzajú vo faktickej osobnej starostlivosti otca, styk matky s maloletým Šimonom bol upravený neodkladným opatrením tunajšieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3P/145/2018- 886 zo dňa 24.07.2019, na základe ktorého je matka oprávnená stretávať sa s maloletým Š. počas školského roka každý utorok od 16.00 hod. do 19.00 hod. a štvrtok od 16.00 hod. do 19.00 hod., a každú sobotu v párnom kalendárnom týždni od 10.00 hod. do nedele do 10.00 hod. Na základe neskoršej dohody rodičov sa styk matky s maloletým Š. E. praxi už dlhodobo realizuje aj nad rámec nariadeného neodkladného opatrenia v režime počas bežného roka, v párnny týždeň od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod. nepretržite a v nepárnny týždeň od utorka od 16.00 hod. do štvrtka do 16.00 hod nepretržite, styk matky s maloletým C. upravený neodkladným opatrením pre pretrvávajúci odmietavý postoj maloletého nebol upravený, nerealizoval sa ani v čase rozhodovania súdu napriek tomu, že nielen matka, ale aj otec deklarovali zhodný postoj ohľadom jeho potreby a dôležitosti pre zdravý vývoj maloletého. V kontexte s uvedenými zisteniami, súd prvej inštancie poukázal aj na v tomto smere významné závery súdom povereného znalca C. J. uvádzané v znaleckom posudku č. 18/2020 (zhrnuté v odsekoch 11 až 13), v ktorých bolo znalcom konštatované, že u maloletého C. je pri vystavení komplikovanej rodinnej situácii, zvlášť pri tematike narušeného vzťahu s matkou prítomná úzkostno-depresívna symptomatika so smutnou náladou, morbidnými myšlienkami, expresívnou komunikáciou, anhedóniou (zníženou schopnosťou prežívať radosť) a iritabilitou (podráždenosťou), s dopadom na stabilitu jeho emočného ladenia, ako aj prítomnými zmenami v sociabilite i hostilnými prejavmi v komunikácii a celkových prejavoch správania, ktoré sa prejavujú najmä v aktívnom odmietaní osobnej komunikácie s matkou vrátane ich vzájomného kontaktu. Uviedol, že zároveň bolo na základe psychologického vyšetrenia zistené, že matka pripisuje C. odmietavý postoj ku komunikácii a kontaktu s ňou, konaniu otca vo vzťahu k maloletému, čiastočne osobnostným charakteristikám maloletého, ktoré sú podľa znalca, najmä pokiaľ ide o afektivitu, podobné jej temperamentu, pričom len v minimálnej miere dokáže identifikovať resp. si priznať reakciu syna v dôsledku vlastných preexponovaných reakcií, otec z pohľadu znalca dokáže primerane registrovať potreby obidvoch detí a efektívne ich saturovať v situácii, kedy v dôsledku rozvodovej dynamiky v rámci rodinného systému sa stal rezidenčným rodičom, obaja rodičia ako aj maloletý Š. pozitívne hodnotia pravidelné relatívne extenzívne stretávanie sa Š. s matkou. Súd prvej inštancie uviedol, že znalcom nebola zistená manipulácia maloletých detí vo vzťahu k druhému rodičovi zo strany ani jedného z rodičov. Dodal, že tvrdenia matky ohľadom manipulácie detí, najmä maloletého C. zo strany otca tak znalcom potvrdené neboli. Súd prvej inštancie uviedol, že podľa výsledkov psychologického vyšetrenia by sa bez aktívnej podpory a snahy zo strany otca nepodarilo obnoviť stretávanie Š.W. s matkou v

takom rozsahu ako aj kvalite, ako je tomu v súčasnosti, naopak súčasná situácia skôr poukazuje na individuálne a špecifické reagovanie C. na komplikovaný priebeh rozvodovej adaptácie, ktorý je iný ako reakcia jeho brata Š.. Uviedol, že pre osobnosť C. je charakteristické introvertované zameranie osobnosti v kombinácii s prevažujúcou emocionálnou labilitou, čo korešponduje s melancholickým temperamentom, okrem iného znalec v kontexte s uvedeným skonštatoval, že v konfliktných interakciách je u maloletého prítomné zvýšené riziko manifestného hostilného (nepriateľského) a agresívneho správania, keď nekonštruktívne postoje prevážia sociálne kooperujúce. Aktuálne u neho pretrváva zvýšené riziko maladjustácie (zhoršenej sociálnej adaptácie) vrátane inadekvátnych prejavov v správaní pri proťahovanom konflikte vo vzťahu s matkou. Z psychologického hľadiska je narušenie citovej väzby C. k matke spôsobené konfliktnými rodičovskými interakciami v procese rozvodovej adaptácie a z nej vyplývajúcich zmien v rodičovskej starostlivosti, ktoré predstavovali pre deti kumulovanú záťaž. Špecificky C. senzitívne prežíval hostilné devalvujúce ataky matky voči otcovi, čo prehĺbilo jeho identifikáciu s otcom so súčasným odmietaním matky, ktorá mu nie je ľahostajná, keďže vo vzťahu k nej prežíva intenzívny negatívny náboj, pričom pozitívne aspekty ich vzájomného vzťahu vytesňuje a potláča. Nadväzujúc na súdom prezentované závery vykonaného dokazovania, aplikujúc na rozhodovanie o otázke zverenia maloletých detí ustanovenie § 24 Zákona o rodine, vo vzťahu k rozhodovaniu o zverení maloletého Š. aplikujúc odsek 2 predmetného ustanovenia, súd prvej inštancie zveril maloletého C. do osobnej starostlivosti otca a maloletého Š.W. do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, dospievajúc k záveru, že je to v záujme dieťaťa a budú takto lepšie zaistené jeho potreby. Súd prvej inštancie si v plnej miere pri rozhodovaní o zverení maloletých detí uvedomoval a mal na pamäti súrodeneckú väzbu medzi maloletými deťmi, ako aj jej kvalitu zistenú znaleckým dokazovaním, zároveň však musel zohľadniť zistený skutočný stav vecí, ktorý ho viedol k záveru, že v danom prípade je v záujme maloletých detí vzhľadom na ich odlišné prežívanie rozdelenia rodiny a významne odlišný súčasný vzťah k rodičom, najmä vzťah k matke, potrebné pristupovať k rozhodovaniu o zverení podľa individuálnych potrieb každého z maloletých detí osobitne tak, aby rozhodnutie čo najviac zohľadňovalo ich aktuálne potreby. Vo vzťahu k maloletému C.Š. súd prvej inštancie odôvodňuje svoje rozhodnutie o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca okrem zistení vyplývajúcich zo záverov znaleckého dokazovania o tom, že otec (rovnako ako aj matka) spĺňa všetky osobnostné predpoklady pre výkon osobnej starostlivosti, ktorú osobnú starostlivosť o obidve maloleté deti aj fakticky od júla 2018 zabezpečuje, najmä skutočnosťou, že to v záujme zdravého psychického vývinu maloletého C. aktuálne vyžadujú jeho potreby a citové väzby. Súd prvej inštancie opierajúc sa o závery vykonaného dokazovania vrátane záverov súdom ustanoveného znalca, tak ako boli vo vzťahu k prežívaniu maloletého podrobne popísané, od času prijatia ktorých znalcom nedošlo, ako potvrdilo aj ďalšie dokazovanie (napríklad správa TENENET o.z. záverovaná v odseku 16) k zmene skutkových okolností, dospel v otázke rozhodovania o zverení maloletého C. k záveru, že s poukazom na zistený skutočný stav vecí, napriek žiadosti matky neboli splnené podmienky pre zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti. Súdom prvej inštancie bolo zistené, že citová väzba C. k matke je v súčasnosti narušená, maloletý odmieta kontakt, ako aj komunikáciu s matkou, pri vystavení sa tejto téme prevláda u neho nepohoda, smutné ladenie, afektivita, preto z hľadiska zisteného aktuálneho prežívania maloletého by jeho zverenie do osobnej starostlivosti matky nezodpovedalo jeho aktuálnym citovým a vývinovým potrebám a bolo by schopné privodiť maloletému nepríjemnú záťaž ako aj zhoršiť jeho psychický stav. Súd prvej inštancie skonštatoval, že vychádzajúc z poznatkov získaných dokazovaním, dôvodom odmietavého postoja maloletého k matke nie je matkou tvrdená manipulácia dieťaťa otcom, ale konfliktné rodičovské interakcie predstavujúce pre maloletého proťahovanú záťaž. Dodal, že situáciu maloletému neľahčuje ani prístup matky, ktorá odmieta pripustiť, že by sa na reakciách syna mohli podieľať aj jej vlastné preexponované reakcie v interakciách s otcom. Podľa súdu prvej inštancie argumentácia matky vo vzťahu k tvrdenej manipulácii detí otcom vyznieva nepresvedčivo nielen v kontexte s vykonaným znaleckým dokazovaním, ktoré manipuláciu nepotvrdilo, ale má logické nedostatky aj s poukazom na nenarušený vzťah a doterajší priebeh stretávania maloletého Š.W. s matkou, ktoré by bez podpory otca nemohlo prebiehať v tak širokom spektre nad rámec súdom nariadeného neodkladného opatrenia. Pokiaľ ide o úpravu styku matky s maloletým, súd prvej inštancie s poukazom na podrobne zistený a opísaný skutočný stav vecí upravil styk matky s maloletým C. na čas po rozvode jedenkrát v týždni v rozsahu dvoch hodín za prítomnosti a asistencie odborného zamestnanca neziskovej organizácie Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Ševčenkova 21, 851 01 Bratislava, presný čas a miesto stretnutia určí príslušné zariadenie. Súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť zabezpečiť účasť maloletého C. na stretnutiach v čase a mieste, určenom Úsmev ako dar. Vo vzťahu k výroku o úprave styku matky s maloletým C.M. vyslovil súd prvej inštancie predbežnú vykonateľnosť rozsudku v zmysle ust. § 233 Civilného sporového poriadku

z dôvodu potreby čo najskôr zabezpečiť pravidelný kontakt maloletého s matkou za účasti odborne spôsobilej osoby s cieľom sanácie vzťahu maloletého k matke, výrok V. rozsudku je preto vykonateľný doručením. V súvislosti s potrebou korekcie vzťahu maloletého C. k matke, súd prvej inštancie apeloval na otca ako rezidenčného rodiča, aby vhodným, veku primeraným spôsobom vplýval na maloletého a aby svoje pred súdom verbálne prezentované želanie reparácie vzťahu C. s matkou podporil aj svojim dôsledným výchovným pôsobením na maloletého, tak aby si C. uvedomil nezastupiteľné miesto matky v jeho výchove a živote. V konaní nebola preukázaná žiadna taká skutočnosť, ktorá by matku diskvalifikovala z jej rodičovskej role, preto je v záujme maloletého nevyhnutné aj zo strany otca ako primárneho vychovávateľa maloletého prispieť k zmene postoja maloletého k matke. Je potrebné si uvedomiť, že tento postoj je z dlhodobého hľadiska neudržateľný a pre maloletého z hľadiska jeho zdravého vývinu škodlivý. Podľa súdu prvej inštancie sanácia vzťahu maloletého s matkou však nie je možná ani bez adekvátneho prístupu matky k maloletému. Súd prvej inštancie preto apeloval na matku, aby bola v prístupe k maloletému C. trpezlivá, napriek pochopiteľnej frustrácii z neželaného vývoja porozchodovej rodičovskej starostlivosti a v prvom rade sa pred oboma maloletými deťmi zdržala kritiky otca, na ktorú je zvlášť citlivý práve C.. Okrem nezaťahovania maloletého, resp. oboch maloletých detí do konfliktu rodičov súd prvej inštancie považuje za dôležité tiež vyvarovanie sa obviňujúceho a vyčítavého spôsobu správania sa k maloletému, ktoré aj vzhľadom na vek maloletého a jeho povahu pôsobí zjavne kontraproduktívne a u maloletého vyvoláva vzdor. Znalec vo svojich záveroch konštatoval, že zo správania maloletého je zrejmé, že matka maloletému nie je ľahostajná, keďže vo vzťahu k nej prežíva intenzívny negatívny náboj, pričom pozitívne aspekty ich vzájomného vzťahu vytesňuje a potláča. Súd prvej inštancie bol presvedčený, že citlivým, trpezlivým a chápaným prístupom, ktorým sa uvoľní tlak na maloletého dôjde aj za realizácie tzv. asistovaného kontaktu k želanej obnove predtým láskyplného vzťahu C. s matkou.

6. Súd prvej inštancie v predchádzajúcich záveroch konštatujúci odlišnú situáciu ohľadom zistených citových väzieb maloletého k rodičom ako aj odlišný doterajší priebeh rodičovskej starostlivosti, s poukazom na ustanovenie § 24 ods. 2 Zákona o rodine zveril maloletého Š., mladšieho zo súrodencov F. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov z dôvodu, že z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že je to v záujme dieťaťa a budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Pokiaľ ide o intervaly zabezpečovania osobnej starostlivosti každým z rodičov súd prvej inštancie zohľadnil súčasný priebeh rodičovskej starostlivosti o maloletého ako aj osobitosť situácie vyplývajúcu zo skutočnosti, že súrodenec Š. nebol zverený do striedavej osobnej starostlivosti, preto sa aj vzhľadom na súrodenecké väzby medzi maloletými deťmi rozhodol odkloniť od klasického modelu týždňových intervalov starostlivosti jednotlivého rodiča a rozhodol, že matka bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať v bežnom kalendárnom roku od stredy v párnom týždni, kedy si maloletého prevezme v školskom zariadení po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí do pondelka v nepárnom týždni do 8.00 h, kedy maloletého odovzdá v školskom zariadení. Určil, že v nepárnom kalendárnom týždni bude matka osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať od stredy po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí, kedy matka maloletého prevezme v školskom zariadení do piatka do 08.00 h, kedy maloletého odovzdá v školskom zariadení. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie rozhodol, že otec bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať v bežnom kalendárnom roku od piatka v nepárnom týždni, kedy si maloletého prevezme v školskom zariadení, po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí do stredy v párnom týždni do 8.00 h, kedy maloletého odovzdá v školskom zariadení a v nepárnom kalendárnom týždni bude otec osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať od pondelka po skončení vyučovania kedy otec maloletého prevezme v školskom zariadení, resp. školskom klube detí do stredy do 08.00 h, kedy maloletého odovzdá v školskom zariadení. Podľa súdu prvej inštancie, tak ako preukázali výsledky vykonaného dokazovania, vrátane záverov znaleckého dokazovania, obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať a obaja prejavili o osobnú starostlivosť o maloletého záujem (ustanovenie § 24 ods. 2 Zákona o rodine). Z výsledkov rozsiahleho dokazovania podľa súdu prvej inštancie jednoznačne vyplynulo, že na strane Š. napriek nepriaznivému vývoju rodinnej situácie po rozpade vzťahu rodičov, prevládajú pozitívne citové väzby k obidvom rodičom, ak aj v minulosti došlo k tzv. situačnému odmietaniu maloletého vo vzťahu k matke, toto postupom času pominulo a maloletý sa s matkou stretával už v čase rozhodovania súdu v pomerne extenzívnom rozsahu, približujúcim sa rozsahu striedavej osobnej starostlivosti. Poukázal na to, že už v čase znaleckého dokazovania prezentoval Šimon svoj pozitívny postoj ku všetkým členom primárnej rodiny, a to aj napriek znalcom konštatovanej viditeľnej a výraznej identifikácie maloletého so starším bratom vrátane sporadického zrkadlenia otvoreného negativizmu zo strany staršieho brata, ktorého má tendenciu imitovať. Súd prvej inštancie poznamenal, že uvedené nasvedčuje tomu, že aj za situácie,

kedy je maloletý konfrontovaný s odmietavým postojom svojho staršieho brata, ku ktorému vzhliada, jeho vlastný vzťah a citové väzby k matke majú takú kvalitu a význam, že postoj brata nemá silu negatívne ovplyvniť vlastné prežívanie Šimona. Vychádzajúc zo všetkých týchto úvah, súd prvej inštancie ustálil, že v danom prípade v kontexte s celou rodinnou situáciou a postavením Š. v nej, je v jeho záujme bez ohľadu na komplikovanosť a problematickosť vzťahu ostatných členov rodiny zverenie do striedavej osobnej starostlivosti, a to aj za situácie, aká panuje v komunikácii rodičov. Vzhľadom na zistené citové väzby maloletého k obidvom rodičom, nepochybnú spôsobilosť obidvoch rodičov dieťa vychovávať súd prvej inštancie nenašiel relevantný dôvod pre zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca, resp. osobnej starostlivosti matky a prisvedčil tak názoru prokurátora, že sú splnené podmienky pre rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 24 ods. 2 Zákona o rodine. Súd prvej inštancie uviedol, že verí, že rovnocenné postavenie rodičov vo výchove Š. vyvolá nevyhnutnosť potreby nápravy komunikácie rodičov, pričom za správneho prístupu rodičov môže byť jeho vedľajším účinkom aj pozitívna motivácia pre staršieho C., ktorý môže časom pochopiť, že matka má v živote Š. nezastupiteľné miesto, je rovnaký rodič ako otec, a preto nie je objektívny dôvod pre jej odmietanie, ako však už bolo uvedené, naplnenie tejto úvahy nie je možné bez zrelého a adekvátneho správania sa obidvoch rodičov. Na podporu správnosti svojho rozhodnutia vo vzťahu k rodičom, ktorí obaja pred súdom prezentovali inú predstavu o zverení maloletých detí na čas po rozvode ako aj vzhľadom na viacerých miestach súdom uvádzaný apel na rodičov ohľadom potreby zmeny komunikácie rodičov, súd prvej inštancie poukazuje tiež na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS2661/10 z 2. novembra 2010 podľa ktorého, spravodlivosť je nutné posudzovať z hľadiska konania ako celku, pričom v danom prípade treba postupovať v súlade s praxou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý napr. v rozhodnutí E.p.v. Italy zo 16. novembra 1999 (s odkazom aj na rozhodnutie vo veci M. v. Sweden z 27. novembra 1992 a I. v. Norway z 23. septembra 1994) vyslovil, že medzi záujmami dieťaťa a rodičov musí byť zachovaná rovnováha, pričom pri hľadaní tejto rovnováhy musí byť osobitný význam venovaný najvyšším záujmom dieťaťa, ktoré môžu prevažovať nad záujmami rodiča. Súd prvej inštancie uviedol, že je v prvom rade v záujme maloletého dieťaťa, aby sa vzťahy rodičov stabilizovali tak, aby boli schopní vzájomnej komunikácie a prípadnej dohody ohľadne starostlivosti o maloletých detí, že na psychiku dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov, ide o výrazne nežiaduci jav pre osobnostný vývoj aj duševné zdravie maloletého dieťaťa, preto treba v záujme dieťaťa tento negatívny stav zmeniť. Tiež uviedol, že pokiaľ zlyhanie v podobe nedostatku vzájomnej kvalifikovanej komunikácie nie sú rodičia schopní napraviť sami, je potrebný v záujme dieťaťa autoritatívny zásah štátnej moci. V otázke zastupovania maloletých detí a správy ich majetku súd prvej inštancie rozhodol v prospech obidvoch rodičov, keď toto právo priznal vo vzťahu k obidvom maloletým deťom, ako právo vyplývajúce rodičom zo zákona, v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou súdov v tejto otázke, obidvom rodičom maloletých detí.

7. V otázke určenia výživného na maloleté deti na čas po rozvode, súd prvej inštancie v intenciách vykonaného dokazovania po tom, čo konajúci súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi týkajúcimi sa zárobkových a majetkových pomerov obidvoch rodičov, ako aj ich schopností a možností, šetril výdavky maloletých detí, dospel k záveru, že v časti úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, predstavuje výživné určené matke v sume 200 eur mesačne na maloletého C.S. D.umu primeranú jeho veku, odôvodneným potrebám, ako aj zárobkovým pomerom, majetkovým pomerom rodičov. Súd prvej inštancie ustálil, že určená výška výživného zodpovedá možnostiam a schopnostiam matky a odôvodneným potrebám maloletého, ktoré boli v konaní riadne zistené. Priemerné mesačné výdavky na odôvodnené potreby maloletého C., súd prvej inštancie ustálil v sume 470 eur mesačne, určená výška výživného zo strany matky zabezpečí maloletému hradenie pomernej časti jeho pravidelných odôvodnených mesačných potrieb. Súd prvej inštancie pri určení výšky výživného prihliadol na osobnú starostlivosť otca o maloletého (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Ďalej súd prvej inštancie aplikujúc na daný prípad ustanovenie § 62 ods. 6 Zákona o rodine určil výživné na maloletého Š., zvereného na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého Š. v sume 100 eur mesačne, a to s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania na základe ktorého bol ustálený výrazný rozdiel v pravidelných príjmoch rodičov zo závislej činnosti, keď čistý priemerný mesačný príjem otca za sledované obdobie predstavuje sumu príjmu v sume 2 162,33 eur a (podrobne odseky 6 a 7 odôvodnenia) čistý priemerný mesačný príjem matky predstavuje sumu 1035,07 eur. S poukazom na uvedené zistenia súd prvej inštancie považoval za potrebné určiť aj na čas trvania striedavej osobnej starostlivosti výživné na maloletého, na ktorého zaviazal otca, za účelom zabezpečenia rovnakej životnej úrovne maloletého pokiaľ ide o jeho odôvodnené potreby u obidvoch rodičov. Sumarizujúc všetky v odôvodnení uvedené závery, súd prvej inštancie manželstvo účastníkov rozviedol a o úprave výkonu rodičovských práv a

povinností k maloletým deťom C. S. Š. F. na čas po rozvode manželstva rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Proti výroku č. IV., V., VI., VII. a IX. rozsudku súdu prvej inštancie podala manželka maloletých detí v zákonnej lehote odvolanie, a to z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej len ako „CSP“), v zmysle ktorého konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v spojení s ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP, v zmysle ktorého súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, v spojení s ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, v zmysle ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, v spojení s ust. § 62 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v platnom znení (ďalej len ako „CMP“), v zmysle ktorého odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Manželka považuje rozsudok za vecne nesprávny, zmätočný, svojvoľný a arbitrárny, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a najmä, súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci. Manželka s rozvodom manželstva súhlasí, nakoľko manželstvo neplní svoj účel a medzi manželmi nie je možné obnovenie vzájomného spolužitia. Súd prvej inštancie však podľa nej pochybil v tom, že v konaní nezisťoval príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, na ktoré má pri rozvode manželstva prihliadať. Manželka opätovne vyčerpávajúcim spôsobom opísala odvolaciemu súdu dôvody rozpadu ich manželstva. Uviedla, že manžel dlhodobo preferoval vlastné záujmy pred záujmami rodiny, a to hranie počítačových hier, vyhýbal sa komunikácii potrebnej pre riešenie manželských konfliktov, ktoré viedlo k vytesňovaniu partnerskej náklonnosti manželov, pričom práve preferovanie hrania hier pred aktivitami s rodinou bolo dôvodom nezhôd pri dennom zabezpečovaní osobnej starostlivosti o spoločné maloleté deti a spoločnú domácnosť. Manželka uviedla, že sa maloletým deťom, ako aj spoločnej domácnosti venovala nepretržite sama bez pomoci manžela a to aj po návrate do práce v roku 2016, rovnako medzi jej tehotenstvami s maloletými deťmi, pričom manžel sa venoval svojej kariére a kariérnemu rastu v spoločnosti IBM Slovensko, spol. s r.o. Podľa matky sa súd prvej inštancie s podloženými dôkazmi vôbec nevysporiadal ani pri rozvode manželstva ani pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Matka namietala, že manžel nahradil intravenózne užívanie pervitínu za denné dlhohodinové hranie počítačových hier od roku 2012 do mája 2018, pričom počas celého obdobia tejto svojej aktivity podriaďoval aj svoju prácu, aktivity s rodinou, dokonca aj osobnú hygienu, čo bolo jedným z hlavných zdrojov konfliktov a dôvodov odcudzenia sa manžela a manželky ako partnerov. Ďalej matka namietala, že súd prvej inštancie závažným spôsobom pochybil svojou nečinnosťou, nakoľko od novembra 2018 do októbra 2019 neurobil v danej veci nijaký procesný úkon a od podania návrhu na rozvod manželstva zo strany manžela z 11.05.2018 nebolo vo veci nariadené jediné pojednávanie, pričom prvé pojednávanie vo veci bolo vytýčené až na 15.01.2020, teda viac ako 1,5 roka po podaní návrhu na súd. Podľa matky možno dôvodne predpokladať, že vzťah matky s maloletými deťmi, najmä s maloletým C. je hlboko poznačený práve nečinnosťou súdu prvej inštancie, ktorý má ako jediný rozhodovacie právomoci v danej veci. Matka k uvedenému poznamenala, že maloletý C. nemal s matkou defacto nijaký osobný kontakt približne od septembra 2018. Matka namietala, že súd prvej inštancie ani počas dlhotrvajúceho konania vedeného pod sp. zn. 3P/63/2018 a rovnako tak ani počas dlhotrvajúceho konania vedeného pod sp. zn. 3P/145/2018 akýmkoľvek spôsobom nezaistil realizáciu styku medzi maloletým C. a matkou a len sa nečinne prizeral vzniknutej situácii bez toho, aby v konaniach učinil potrebné opatrenia. Je podľa nej zrejmé, že súd prvej inštancie úplne rezignoval na zachovanie vzájomného vzťahu maloletého C. a matky, keď rozsudkom zveril maloletého C. do výlučnej osobnej starostlivosti otca bez toho, aby upravil styk maloletého C.S. s matkou, ktorá úprava by rešpektovala právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Ďalej je podľa matky zrejmé, že v tomto prípade, keď súd prvej inštancie upravil rozsudkom styk maloletého C. s matkou len v rozsahu 2 hodín týždenne, došlo zo strany súdu prvej inštancie k vydaniu rozhodnutia, ktoré je nezákonné v rozpore s ustanovením § 24 ods. 4 zákona o rodine, a svojím postupom a v konečnom dôsledku aj rozsudkom súd prvej inštancie v konaní, porušil aj ústavné právo matky, ako aj ústavné právo maloletého C., vyjadrené v čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa matky na tomto mieste vyvstáva legitímna otázka, ako si má opätovne získať dôveru maloletého C.S. a pokúsiť sa o zlepšenie ich vzájomného vzťahu, keď jej na to súd prvej inštancie ani len nevytvoril priestor. Je podľa nej zrejmé, že za 2 hodiny týždenne za prítomnosti cudzích osôb nemôže dôjsť k zlepšeniu vzťahu medzi maloletým C. a matkou,

nakoľko stretnutia sa budú realizovať v prostredí, ktoré maloletý C. nepozná a tieto zároveň nebudú pre neho prirodzené, príjemné a budú u neho vzbudzovať zbytočnú nervozitu a ďalší stres. Ďalej matka namietala, že súd prvej inštancie rozhodol na základe znaleckého posudku č. 108/2020 vyhotoveného súdnym znalcom, ktorý znalecký posudok ako úkon znaleckej činnosti je v súčasnosti predmetom výkonu dohľadu realizovaného Ministerstvom spravodlivosti SR. Ďalej matka namietala, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní nebral do úvahy najlepší záujem maloletého. Podľa matky v najlepšom záujme maloletého C.Š. rozhodne nie je a ani nemôže byť obmedzenie styku s matkou na absolútne minimum, nakoľko maloletý C., ako vyplynulo z vykonaného dokazovania v konaní, je citlivej povahy a veľmi ťažko vníma a spracúva rozpad jeho rodiny. Ďalej matka namietala, že súd prvej inštancie súd prvej inštancie za viac ako tri roky nevypočul maloleté deti a nezistil ich názor na danú vec, napriek tomu, že mu táto povinnosť vyplýva z Dohovoru o právach dieťaťa. Podľa názoru matky, súd prvej inštancie upravil rozsudkom styk maloletého C. s matkou v minimálnej možnej miere z dôvodu osobnej pomsty a nevraživosti zákonnej sudkyne C.. T. Š. voči matke a poukázala na ňou podanú sťažnosť na prieťahy v konaní pred súdom prvej inštancie. Matka uviedla, že okrem uvedenej sťažnosti na prieťahy v konaní podala na zákonnú sudkyňu C.. T. Š. aj trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu ohýbanie práva. Ďalej matka namietala, že súd prvej inštancie nerešpektoval vzájomné súrodenecké väzby, keď maloleté deti ako súrodencov rozdelil. Matka je toho názoru, že možnosti a schopnosti otca sú podstatne lepšie ako jej možnosti a schopnosti zabezpečovať výživu maloletých detí. Uviedla, že ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, priemerný čistý mesačný príjem otca za obdobie od apríla 2020 do marca 2021 je na základe potvrdenia zamestnávateľa na úrovni 2.162,33 eur. Dodala, že naproti tomu, jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od marca 2020 do februára 2021 bol zistený na základe potvrdenia zamestnávateľa na úrovni 1.035,07 eur. Matka namietala, že jej príjem nie je každý mesiac rovnaký a nie vždy dosahuje výšku nad 1.000,- eur, že jej príjem je častokrát nižší, a preto si nemôže dovoliť prispievať na výživu maloletých detí v rozsahu v zmysle rozsudku. Matka zároveň predložila potvrdenie od zamestnávateľa o výške jej príjmu za obdobie od januára 2019 do decembra 2019, z ktorého je zrejmé, že čistá priemerná mesačná mzda matky predstavovala v tomto období sumu vo výške 982,63 eur a čistý priemerný mesačný príjem matky za toto obdobie predstavoval sumu vo výške 1.008,66 eur. Vzhľadom na rozdiely v ich príjmoch je matka presvedčená, že otec by sa mal podieľať na uspokojovaní potrieb maloletých detí podstatne vyššou sumou. V tejto súvislosti ešte namietala, že v minulosti sa otec odmietol s ňou spoločne podieľať na úhrade splátok hypotekárneho úveru. K bytu na adrese A.. XX. S. XX/B J., ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve jej a otca. Matka na záver uviedol, že pre ňu má určené výživné likvidačný charakter. V tejto súvislosti poukázala na jej pravidelné a nepravidelné výdavky, ktoré spolu tvoria sumu vo výške 1 189,02 eur. Matka v tejto súvislosti namietala, že v zmysle rozhodnutia súdu prvej inštancie by zo svojho čistého príjmu vynaložila na výživu maloletých detí sumu celkom vo výške 310 eur, ktorá predstavuje 30 % jej čistého mesačného príjmu. Tiež dodala, že naproti tomu, otec z jeho čistého mesačného príjmu je povinný vynaložiť sumu celkom vo výške 580 eur, ktorá predstavuje 27% jeho čistého mesačného príjmu. Z uvedeného je teda podľa nej zrejmé, že jej na uspokojovanie jej životných potrieb ostane len suma vo výške 725,07 eur/mesačne, naproti tomu otcovi na uspokojovanie jeho životných potrieb ostane suma vo výške 1.582,33 eur/mesačne, ktorá suma je viac dvojnásobná v porovnaní so sumou, ktorá ostáva matke. Je zrejmé, že takýto prístup súdu prvej inštancie pri určovaní výživného na maloleté deti nie je a ani nemôže byť vo vzťahu k matke spravodlivý. V závere odvolania matka vyčerpávajúcim spôsobom zhrnula odvolaciemu súdu jej skutkový a právny názor na uvedené konanie. Matka navrhla odvolaciemu súdu, aby po vykonanom dokazovaní zmenil výrok IV. rozsudku súdu prvej inštancie a to tak, že matka je povinná platiť výživné na maloletého C. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktorým je ustanovenie § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc právoplatnosťou rozsudku, výrok V. zmenil tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletým C. nasledovne: bežnom kalendárnom roku, s výnimkou sviatkov a školských prázdnin, vyhlásených vyhláškou MŠ SR od piatku v párnom týždni, kedy si maloletého C. prevezme v školskom zariadení po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí do pondelka v nepárnom týždni do 08.00 h., kedy maloletého C. odovzdá v školskom zariadení, nepárnom kalendárnom týždni od stredy po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí, kedy matka maloletého C. prevezme v školskom zariadení do štvrtka 08.00 h., kedy maloletého C. odovzdá v školskom zariadení, matka je oprávnená stretávať sa s maloletým C.Ú. počas jarných školských prázdnin vyhlásených vyhláškou MŠ SR, každý nepárny kalendárny rok v čase od piatka predchádzajúceho prázdninám, kedy si maloletého C. prevezme v školskom zariadení, po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí do nedele nasledujúceho kalendárneho týždňa do 18.00 h., kedy maloletého C. odovzdá otcovi v mieste bydliska matky. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletým C.M. počas

veľkonočných sviatkov každý páry kalendárny rok vo štvrtok v čase od 10.00 h., ktorý predchádza veľkonočnému piatku do utorka do 18.00 h., ktorý nasleduje po veľkonočnom pondelku, kedy maloletého C. odovzdá otcovi v mieste bydliska matky. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletým C.M. počas letných školských prázdnin každý páry kalendárny rok v čase od 16.07. od 09.00 h. do 31.07. do 19.00 h. a od 16.08. od 09.00 h. do 31.08. do 19.00 h. a každý nepáry kalendárny rok v čase od 01.07. od 09.00 h. do 15.07. do 19.00 h. a od 01.08. od 09.00 h. do 15.08. do 19.00 h., kedy maloletého C. odovzdá otcovi v mieste bydliska matky. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletým C. počas vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin každý páry kalendárny rok v čase od 23.12. od 17.00 h. do 27.12. do 10.00 h. a každý nepáry kalendárny rok v čase od 02.01. od 10.00 h. do 06.01. do 10.00 h., kedy maloletého C. odovzdá otcovi v mieste bydliska matky, výrok VI. zmenil tak, že tento sa v celom rozsahu vypúšťa a výrok VII. zmenil tak, že maloletý Š.W. F., L.. XX.XX.XXXX za zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a matka bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať v bežnom kalendárnom roku, s výnimkou sviatkov a školských prázdnin, vyhlásených vyhláškou MŠ SR, od stredy v párnom týždni, kedy si maloletého Š. G.revezme v školskom zariadení po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí do pondelka v nepárnom týždni do 08.00 h., kedy maloletého Š. odovzdá v školskom zariadení. V nepárnom kalendárnom týždni bude matka osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať od stredy po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí, kedy matka maloletého prevezme v školskom zariadení do piatka 08.00 h., kedy maloletého odovzdá v školskom zariadení. Otec bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať v bežnom kalendárnom roku, s výnimkou sviatkov a školských prázdnin, vyhlásených vyhláškou MŠ SR, od piatka v nepárnom týždni, kedy si maloletého Š. prevezme v školskom zariadení, po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí do stredy v párnom týždni do 08.00 h., kedy maloletého Š. odovzdá v školskom zariadení. V nepárnom kalendárnom týždni bude otec osobnú starostlivosť o maloletého Š.W. zabezpečovať od pondelka po skončení vyučovania, kedy otec maloletého Š. prevezme v školskom zariadení, resp. v školskom klube detí do stredy do 08.00 h., kedy maloletého Š. odovzdá v školskom zariadení. Matka bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať počas jarných školských prázdnin vyhlásených vyhláškou MŠ SR, každý nepáry kalendárny rok v čase od piatka predchádzajúceho prázdninám, kedy maloletého Š. prevezme v školskom zariadení, po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí do nedele nasledujúceho kalendárneho týždňa do 18.00 h. Otec bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať počas jarných školských prázdnin vyhlásených vyhláškou MŠ SR, každý páry kalendárny rok v čase od piatka predchádzajúceho prázdninám, kedy maloletého Š. prevezme v školskom zariadení, po skončení vyučovania, resp. školského klubu detí do nedele nasledujúceho kalendárneho týždňa do 18.00 h. Matka bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať počas veľkonočných sviatkov každý páry kalendárny rok od štvrtka od 10.00 h., ktorý predchádza veľkonočnému piatku do utorka do 18.00 h., ktorý nasleduje po veľkonočnom pondelku. Otec bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať počas veľkonočných sviatkov každý nepáry kalendárny rok od štvrtka od 10.00 h., ktorý predchádza veľkonočnému piatku do utorka do 18.00 h., ktorý nasleduje po veľkonočnom pondelku. Matka bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať počas letných školských prázdnin každý páry kalendárny rok v čase od 16.07. od 09.00 h. do 31.07. do 19.00 h. a od 16.08. od 09.00 h. do 31.08. do 19.00 h. a každý nepáry kalendárny rok v čase od 01.07. od 09.00 h. do 15.07. do 19.00 h. a od 01.08. od 09.00 h. do 15.08. do 19.00 h. Otec bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať počas letných školských prázdnin každý nepáry kalendárny rok v čase od 16.07. od 09.00 h. do 31.07. do 19.00 h. a od 16.08. od 09.00 h. do 31.08. do 19.00 h. a každý páry kalendárny rok v čase od 01.07. od 09.00 h. do 15.07. do 19.00 h. a od 01.08. od 09.00 h. do 15.08. do 19.00 h. Matka bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať počas vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin každý páry kalendárny rok v čase od 23.12. od 17.00 h. do 27.12. do 10.00 h. a každý nepáry kalendárny rok v čase od 02.01. od 10.00 h. do 06.01. do 10.00 h. Otec bude osobnú starostlivosť o maloletého Š. zabezpečovať počas vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin každý nepáry kalendárny rok v čase od 23.12. od 17.00 h. do 27.12. do 10.00 h. a každý páry kalendárny rok v čase od 02.01. od 10.00 h. do 06.01. do 10.00 h. Rodič, ktorý bude aktuálne zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého Š. je povinný prevziať maloletého Š. po skončení vyučovania v školskom zariadení, resp. v školskom klube detí, resp. v mieste bydliska odovzdávajúceho rodiča. Zároveň matka žiada, aby odvolací súd zmenil výrok IX., a to tak, že otec je povinný platiť výživné na maloletého Š. v sume 340,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku, rodičia sú navzájom povinní poskytovať si podstatné informácie o maloletých deťoch a to vždy najneskôr do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci, resp. bez zbytočného odkladu po tom, ako sa ten ktorý rodič dozvie takúto informáciu. Matka je oprávnená poberať prídavky na obe maloleté deti a

otec je oprávnený uplatniť si daňový bonus na obe maloleté deti. Tiež matka žiada, aby odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu.

9. Otec podal voči výrokom I., IV., V., VI., VII., a IX. rozsudku súdu prvej inštancie taktiež v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodňuje tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1) písm. b) CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1) písm. f) C.S.P.), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1) písm. h) C.S.P.), súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutkový stav veci (§ 62 ods. 1 C.M.P.). Otec uviedol, že súd prvej inštancie podľa neho súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, že rozvod manželstva nie je v rozpore so záujmami maloletých detí, pre ktoré nefunkčný a najmä konfliktný vzťah rodičov nevytvára zdravé rodinné prostredie pre nerušený harmonický vývoj. Je podľa neho nesporné, že súd prvej inštancie v danom prípade na jednej strane konštatuje, ako príčinu rozvratu manželstva - nefunkčnú komunikáciu manželov, avšak na druhej strane zveril maloletého Š. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, čo predpokladá funkčnú komunikáciu manželov - rodičov. Je podľa neho nesporné, že takéto skutkové zistenie, ktoré si rozporuje zakladá aj vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1) písm. b) CSP)- nezrozumiteľnosť a arbitrárnosť rozhodnutia. Otec namietal, že pokiaľ súd prvej inštancie konštatuje, že komunikácia manželov je nefunkčná tak nie sú splnené podmienky, aby zveril maloletého Š. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, čo predpokladá funkčnú komunikáciu manželov - rodičov a naopak. Otec je toho názoru, že manželstvo účastníkov konania nie je teda trvalo rozvrátené a rozvod manželstva nie je v záujme maloletých detí. Ďalej otec v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie ustálil výšku mesačných výdavky na odôvodnené potreby maloletého C. v sume 470,- EUR mesačne, z ktorých otec má hradiť sumu 270,- EUR a matka 200,- EUR mesačne a v danom prípade neaplikoval ustanovenie § 64 ods. 4) ZR podľa ktorého, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Otcovi nie je zrejmé ako sa súd prvej inštancie s tým, že sa on osobne stará o maloletého syna C. vysporiadal, pretože aj napriek tomu, že súd prvej inštancie zveril maloletého C. do výlučnej osobnej starostlivosti otca, ktorú otec realizoval aj v minulosti, z ustálených výdavkov na maloletého C. vo výške 470,- EUR ponechal otcovi znášať náklady maloletého vo výške 270,- EUR, čo je o 70,- EUR viac ako určil matke, ktorá nemá maloletého C. zvereného do osobnej starostlivosti, osobne sa o maloletého C. nestará a navyiac ako z vykonaného dokazovania vyplýva maloletý syn sa s matkou nestretáva, takže nie je možné do výživného započítať ani náklady matky súvisiace s realizovaním osobného styku. Otec uviedol, že súd prvej inštancie dokazovaním ustálil, že matka má mesačný príjem vo výške 1035,- EUR, pričom z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že matkin týždenný pracovný čas nie je 40 hodín ako predpokladá Zákonník práce, ale len 37,5 hod. čo znamená, že mesačne pracuje o 10 hod. menej ako je Zákonníkom práce určené maximálna dĺžka týždenného pracovného času, čím má matka menší príjem cca o 95,- EUR mesačne. Namietal, že okrem toho matka uviedla na pojednávaní, že ani viac pracovať nehodlá. Je podľa neho nesporné, že je v schopnostiach a možnostiach matky dosahovať vyšší príjem, pričom súd prvej inštancie sa posúdením tejto skutočnosti a jeho vplyvu na výšku výživného, ktoré ma platiť matka nezaoberal, nezistil dôvody prečo matka pracuje len 37,5 hodín týždenne a či je schopná a ochotná pracovať aj viac, dosahovať väčší príjem. Ďalej otec namietal, že v prípade asistovaného styku pre C. súd prvej inštancie rozhodol v protiklade k odporúčaniam odbornej obce - detských psychológov, ktorí s C. pracovali postupne od roku 2018 do vyhlásenia rozsudku. Otec v tejto súvislosti poukázal na to, že psychológovia sa vyjadrili, a to aj v správach, ktoré sú súčasťou spisu súdu prvej inštancie, že nútiť C. k styku s matkou je kontraproduktívne, jeho vzťah s matkou to len preukázateľne ďalej zhoršuje, nakoľko sú stretnutia, ku ktorým je nútený, zdrojom silných negatívnych emócií u C. a tým ho takéto stretnutia poškodzujú. Otec je tohto názoru, že súd prvej inštancie mal daný postup a určenie asistovaného styku matky s C. (vzhladom na jeho odmietavý postup a dôvody odmietania, ktoré uvádza znalec a psychológovia) skonzultovať a verifikovať v rámci dokazovania a ustáliť jeho rozsah so súdnym znalcom, a to formou jeho výsluchu a nie ponechať na rozhodnutí neziskovej organizácie. Tento názor otec opiera o rozhodnutia ESLP ktorý konštatoval, že prijaté opatrenia vo vzťahu k asistovanému styku a jeho vynútenia musia brať ohľad na záujmy, práva a slobody dotknutých osôb a osobitne na najlepší záujem dieťa a jeho práva, ktoré mu priznáva článok 8 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, poukázal na prípady ako V. proti ČR, rozsudok z 18.07.2006, ods.96, G. proti ČR, rozsudok 18.07.2006, ods. 112. Ďalej otec v jeho odvolaní namietal, že súd prvej inštancie vo veci starostlivosti o Š. rozhodol vo výroku VII. o zverení maloletého Š. do striedavej starostlivosti, napriek negatívne konštatovaniu súdneho znalca C.. C. J., ako aj kumulatívneho nesplnenia základných podmienok, s ktorými zákonodarca spája nařadenie striedavej

osobnej starostlivosti. Z vykonaného dokazovania je podľa neho preukázané a zistený skutočný stav vecí preukazuje, že medzi rodičmi absentuje akákoľvek vzájomná komunikácia (je prítomná rivalita) tak voči sebe navzájom, ako aj smerom k maloletému C. S. Š., čo je preukázané najmä/nie však výlučne tým, že matka pravidelne podáva na otca trestné oznámenia, napriek odporúčaniam súdu prvej inštancie doposiaľ neodstránila hostilné správanie pred deťmi, matka pred deťmi otcovi vulgárne nadáva, matka na otca aj pred deťmi fyzicky útočí a správa sa spôsobom, ktorý znalec popísal ako hostilný, komunikácia rodičov je minimálna, zo strany matky agresívna, osočujúca a podozrievavá; schopnosť rodičov dosiahnuť dohodu v elementárnych otázkach výchovy maloletých detí je bez intervencie odborníka nulová. Otec má za to, že súd prvej inštancie rozhodnutím o zverení maloletého Š. do striedavej starostlivosti vytvoril prostredie, v ktorom bude konfliktných situácií viac pričom vzájomná rivalita zo strany matky smerom k otcovi, ktorú realizuje cez maloleté deti prostriedkami, ktoré boli v konaní dôkazne preukázané (trestné oznámenia, vulgarizmy, nadávky, fyzické ataky), budú mať negatívny dopad na maloleté deti F.. V tejto súvislosti otec poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 27.01.2005, sp. zn. I. ÚS. 48/04. Čo do výroku VII. súdu prvej inštancie vo veci určenia rozsahu styku matky a otca s maloletým Š.W. počas realizácie striedavej osobnej starostlivosti otec uviedol, že takto určený styk je neprehľadný, nejasný a vytvorí chaos v živote Š.. Otec namietal, že prokurátorkou navrhnutý rozsah styku matky a otca s maloletým Š. je v rozpore s rodičmi realizovaným stykom a aj v rozpore s dohodou rodičov z Tenenet a odporúčaniami znalca. Otec opätovne konštatuje, že súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s odporúčaním znalca - bez jeho vypočutia a posúdenia dopadov, pričom súd tento svoj odklon dostatočne a nezdôvodnil. V tejto súvislosti otec namietal, že súd prvej inštancie sa pri hodnotení skutkových zistení nijako nezaoberal dopadmi takto neodborne a neprehľadne upraveného styku na psychický vývoj Š., ako ani na súrodenecký vzťah oboch maloletých detí a len konštatuje, že to môže rodičom pomôcť zlepšiť vzájomnú komunikáciu. Ďalej otec v odvolaní, pokiaľ ide o výrok IX. rozhodnutia súdu prvej inštancie pri určení výživného na maloletého Š. uviedol rovnaké odvolacie dôvody, ako pri určení výživného na maloletého C.. Následne otec navrhol vykonať dôkazy - výsluch znalca C.. C. J., aby sa vyjadril ku rozhodnutiu súdu, výsluch pána M. Š. z TENENET o.z. (pracovník, ktorý naposledy a najdlhšie pracoval s rodinou); výsluch maloletého Š.W., (jeho stanovisko k tomu, či chce tráviť ešte menej času s bratom C.); výsluch maloletého C. (jeho stanovisko k stretávaniu s matkou a dôvodom odmietania stretávania sa s matkou). Otec žiada, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo zmenil tak, že návrhu otca v celom rozsahu vyhovie a vo veci trov konania rozhodol, že tieto nikomu nepriznáva.

10. Matka podaním zo dňa 21.12.2021 zmenila svoje odvolanie, v rámci ktorého žiada odvolací súd, aby jej predchádzajúce odvolanie považoval za bezpredmetné. Matka žiada, aby odvolací súd v časti rozvodu manželov rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, v odvolaní napadnutej časti úpravy práv a povinností rodičov rozsudok zrušil a zmenil tak, že maloleté deti C. F. L.. XX.XX.XXXX S. Š. F., L.. XX.XX.XXXX zverí do jej osobnej starostlivosti, alternatívne žiada, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na okresný súd na vykonanie dokazovania a rozhodnutia, zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia, otec je povinný prispievať na výživu maloletého syna C. F. v sume 600,- eur mesačne a na maloletého syna Š. sumou 500,- eur mesačne, ktorý je povinný platiť predom k rukám matky maloletých detí, vždy do 15-tého dňa v mesiaci, počínajúc dňom doručenia rozhodnutia, súd prikáže otcovi zaplatiť zročné na výživnom detí za obdobie od podania návrhu do právoplatného rozhodnutia, ktoré je povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky maloletých detí, súdne trovy a odmenu znalcom uhradí otec detí a žiaden z účastníkov nemá nárok na vzájomnú náhradu trov konania. Matka považuje odvolaním napadnutý rozsudok v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností za vecne nesprávny, zmätočný, svojvoľný a arbitrážny, odôvodnenie rozhodnutia neobsahuje označenie dôkazov, ktoré považoval súd prvej inštancie za preukázané, hodnoverné a také, na základe ktorých mohol siahnúť na právo maloletých detí na starostlivosť a výchovu ich biologickou matkou a na právo matky vychovávať svoje vlastné deti. Namietala, že súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie, ktoré ako matka s najvyšším záujmom o maloleté deti navrhovala a ktoré mohlo objasniť a vniesť zásadný dôkaz o duševnom zdraví otca detí, ako osoby ťažko závislej na pervitíne, ktorá u neho vznikla ako dôsledok mnohoročného užívania návykovej látky. Uviedla, že od počiatku žiadala súd prvej inštancie, aby otcovi nariadil povinnosť vyšetrenia u znalca z odvetvia psychiatria, ktorý je jedinou legitímnou osobou vo veci zistenia dôsledkov na duševnom zdraví otca, aj laik však vie, že žiaden narkoman nedosiahne stav vyliečenia a po zvyšok života zostane len ako abstinujúca osoba. Podľa matky súd prvej inštancie ignoroval tak zásadnú vec - skúmať duševné zdravie otca, naopak jeho mnohoročnou nečinnosťou spôsobil alarmujúci stav, ústavne neudržateľný a svojou nečinnosťou a odmietaním ňou podaných neodkladných opatrení vo veci úpravy práv rodičov

spôsobil sám súd prvej inštancie skutkový stav taký, že otec s pomocou súdu manipuluje staršieho syna C. k nenávisti voči mne - vlastnej matke. Matka namietala, že súd prvej inštancie určil jej styk s maloletým C. len v rozsahu 2 hodín týždenne, čím podľa nej došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, keďže bolo podľa jej názoru rozhodnuté v rozpore s ustanovením § 24 ods. 4 zákona o rodine. Taktiež má za to, že súd prvej inštancie porušil aj ústavné právo matky, ako aj ústavné právo maloletého C., vyjadrené v čl. 41 Ústavy SR. Podľa matky súd prvej inštancie odignoroval v jeho rozhodnutí aj ustálenú rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj čl. 8 ods. 1 Dohovoru. Ďalej matka namietala, že súd prvej inštancie nebral do úvahy ani najlepší záujem maloletého C., keďže podľa nej v najlepšom záujme maloletého nemôže byť obmedzenie styku s matkou na absolútne minimum. Matka uviedla, že súd prvej inštancie síce konštatuje v jeho rozhodnutí, že v konaní nebola preukázaná žiadna taká skutočnosť, ktorá by matku diskvalifikovala z jej rodičovskej role a napriek uvedenému však rozhodol v príkrom rozpore s vlastnými zisteniami. Matka nerozumie konštatácií súdu prvej inštancie o tom, že ak nie je podľa rozhodnutia súdu prvej inštancie hrozba pre mladšieho syna Š., ako jej mohol obmedziť starostlivosť o staršieho syna C.. Ide podľa nej o absurdnú nerovnosť vo vzťahu ku každému dieťaťu jednotlivo je v rozhodnutí sudkyne C.. T. Š. niečo natoľko neštandardné, až spochybňuje justíciu ako celok. Podľa názoru matky, súd prvej inštancie upravil rozsudkom styk maloletého C. s matkou v minimálnej možnej miere z dôvodu osobnej pomsty a nevráživosti zákonnej sudkyne C.. T. Š. voči matke, nakoľko táto v priebehu konania podala predsedovi Okresného súdu Bratislava I sťažnosť na prietahy v konaní, ktoré zapríčinila práve zákonná sudkyňa svojou nečinnosťou. Poukázala na to, že uvedená sťažnosť matky ako účastníčky konania bola predsedom Okresného súdu Bratislava I vyhodnotená ako dôvodná, pričom náprava vo veci zistených prietahov v konaní spočívala v tom, že vec vedená pod sp. zn. 3P/63/2018 bola zaradená medzi sledované veci s režimom kontroly vykonaných úkonov v spise, každé tri mesiace, a to do písomného vyhotovenia rozsudku zákonnou sudkyňou. Matka podala na zákonnú sudkyňu C.. T. Š. aj trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu ohýbania práva, čo môže byť ďalší motív pomsty. Matka tiež podotkla, že vec je o to alarmujúcejšia, že pravidelným odlúčením súrodencov môže v budúcnosti dôjsť k hrubému narušeniu súrodeneckých väzieb. Podľa názoru matky, v tomto prípade je to práve otec, kto svojimi podaniami rozdeľuje maloleté deti tým, že maloletého C. úplne odstavuje od akéhokoľvek kontaktu s matkou a neprináša ho ani len na odovzdávania maloletého Š.. Vo veci výšky matkou požadovaného príspevku otca na výživu maloletých detí C. S. Š. uviedla, že podľa ustálenej súdnej praxe výška príspevku predstavuje cca 30 % mesačnej mzdy rodiča s poukazom na mesačný príjem otca, ktorý podľa ním predloženého dôkazu predstavuje sumu 2.162,33 eur a tak matkou požadovaná výška príspevku na výživu detí je podľa nej primeraná.

11. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že zopakuje, že trvá na tom (rovnako ako otec), aby súd vyššej inštancie zrušil odvolaním napadnutý rozsudok a vec vrátil na okresný súd na ďalšie konanie, eventuálne matka žiada, aby odvolací zveril maloleté deti C. S. Š. F. do jej osobnej starostlivosti, otcovi prikáže prispievať na výživu detí C. F. sumou 600,-eur mesačne a Š. F. sumou 500,- eur mesačne, ktorý otec zloží k rukám matky predom vždy do 15-teho dňa v mesiaci na nasledujúci mesiac. Zároveň matka žiada, aby odvolací súd rozhodol tak, že prikáže otcovi zaplatiť ročné na výživnom od podania návrhu. Podľa matky súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav a podľa názoru matky sa pri rozhodnutí odklonil od právneho poriadku a od ustálenej rozhodovacej judikatúry súdnych autorít, pričom rozhodnutie je výrazne v neprospech maloletých detí. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uvádza, že obsah považuje za jeho právo na účinnú obranu s konštatovaním, že žiaden ním uvedený dôvod či dôkaz nemá právne relevantný význam a dosah na skutočnosť, že odvolaním napadnutý rozsudok bol vydaný v rozpore s právnym poriadkom a teda nezákonne, rozhodnutie bolo proti záujmom maloletých detí. Následne matka zopakovala vyčerpávajúcim spôsobom jej odvolacie dôvody. Následne dodala, že súd prvej inštancie bez riadneho odôvodnenia priamo ohrozil zdravý vývoj detí tým, že staršieho C. zveril vo osobnej starostlivosti bývalému narkomanovi - aj keď je to jeho otec a stretávanie sa Š. s milujúcou matkou obmedzil na rozsah zodpovedajúci rozsahu stretávania sa s otcom - bývalým narkomanom. Ďalej namietala, že súd prvej inštancie nevysvetlil a neodôvodnil, v čom vidí lepšie perspektívy prospechu detí u bývalého narkomana ako u bezúhonnej matky, ktorá svoje deti miluje, ktorá sa o ne od narodenia starala až do doby, kedy ich otec násilne odvliekol do jeho rodiny, do ktorej matku „nepustia“. Matka žiada, aby odvolací súd zrušil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, vec o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom C. S. Š. W. F. vrátil na ďalšie dokazovanie, alternatívne matka žiada, aby odvolací súd rozhodol tak, že zverí maloleté deti C. S. Š. F. do jej osobnej starostlivosti, otcovi prikáže prispievať na výživu detí C. F. sumou 600,- eur mesačne a Š. F. sumou 500,- eur mesačne, ktorý otec zloží k rukám matky predom vždy do 15-teho dňa v mesiaci na nasledujúci mesiac. Zároveň matka žiada, aby odvolací súd rozhodol tak, že prikáže otcovi zaplatiť ročné na výživnom od podania návrhu.

12. Prokurátorka vo vyjadrení k odvolaniu otca a k odvolaniu matky uviedla, že odkazuje na zápisnicu z pojednávania vo vyššie uvedenej veci zo dňa 23.06.2021, ako aj na vyhotovený zvukový záznam z predmetného pojednávania a napokon aj na bod 18. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Na uvedenom závere prokurátorka v celom rozsahu zotrváva aj po oboznámení sa s obsahom podaných odvolaní otca a matky proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie a v ňom namietanými nedostatkami vydaného rozhodnutia. Uviedla, že súd prvej inštancie rozhodol v intenciách ňou predneseného návrhu. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona č. CMS ako vecne správny potvrdil.

13. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že považuje odvolanie manželky za nezrozumiteľné, nezdôvodnené, rozporné a konfrontačné. Podľa otca návrh matky je v rozpore so zákonom a ustanoveniami CSP a CMP. Otec upriamil pozornosť na to, že ide o konanie o rozvod manželstva a úprave práv a povinností po rozvode, a preto zročnosť výživného je rozpore so zákonom. Tiež podotkol, že rovnako ustanovenia CSP a CMP upravujú úhradu trov konania a nie úhradu vzájomných trov konania. Otec zdôraznil, že manželka navrhuje, aby odvolací súd v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a zmenil, tak, že maloleté deti C. S. Š. zverí do jej osobnej starostlivosti a súdne trovy a odmenu znalcom uhradí otec detí, avšak manželka podľa neho tento návrh, ktorý je v rozpore s vykonaním dokazovaním a zistením skutočného stavu veci, vecne v odvolaní nezdôvodnila. K jednotlivým bodom v manželkinom odvolaní manžel uvádza, že proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal manžel odvolanie, ktoré v tejto veci považuje za svoje vyjadrenie k manželkinmu odvolaniu. Nad rámec toho manžel poukázal na konfrontačný tón odvolania, ktorý sa nevymyká z rámca vyjadrení a konania manželky v konaní pred súdom prvej inštancie, kde okrem iného podala manželka niekoľko sťažností a trestných oznámení na zákonného sudcu, dozorujúceho prokurátora, kolízneho opatrovníka, manžela, právneho zástupcu manžela, pričom na tento konfrontačný tón otec viackrát upozornil súd prvej inštancie a uviedol to aj vo svojom odvolaní a tvrdí, že toto manželkine správanie je hlavná príčina stavu, keď maloletý syn C. matku odmieta najmä z dôvodov jej správania a útokov na otca a aj C.. Argumentácia manželky vo všetkých bodoch jej odvolania, počnúc úvodom, kde vyslovuje nespokojnosť s prácou vlastnej advokátky, je podľa otca založená len na obviňovaní všetkých osôb zapojených do rozhodnutia a neprejavuje absolútne žiaden náznak sebareflexie krokov matky, ktoré viedli k súčasnému stavu, či reflektovanie na skutkový stav veci samotnej. Otec uviedol, že ho vykresľuje ako „feťáka a manipulátora“, a jej obvinenia, ku ktorým sa vyjadril už súdom určený znalec pán J., sú mimo vecnú rovinu konania, a matka vyslovuje opakovanie ako „notorietu“ bez omrzenia už od roku 2018, a tieto jej úvahy a tvrdenia súdny znalec pán J. odmietol ako neopodstatnené. Dodal, že postoj, ktorý matka spochybňuje, že deti nie sú otcom manipulované, vyjadrili aj ostatní psychológovia, ktorí s deťmi spolupracovali, ako manžel uviedol vo svojom odvolaní sa voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Otec zdôraznil, že všetci psychológovia pracujúci s celou rodinou F. a deťmi komunikovali názor, že pre zmenu súčasného stavu je nevyhnutná zmena spôsobu komunikácie pani F. s otcom, čoho však matka nie je schopná alebo ochotná a to aj napriek tomu, že zákonná sudkyňa konštatovala, že došlo k zmene v správaní sa matky, čo ale s odstupom času sa preukazuje, že nie je pravda a čas dáva za pravdu otcovi, ktorý konštatoval aj v záverečnej reči, že k zmene správania sa u matky nedošlo. O tomto podľa neho vypovedá aj manželkine odvolanie, ktoré preukazuje, že nezvláda svoju osobnosť a bezdôvodne obviňuje nielen otca, ale aj tretie osoby o čom svedčí aj skutočnosť, že podala na zákonného sudcu trestné oznámenie, ktoré uvádza ako odvolací dôvod. Manžel žiada, aby odvolací súd manželkinmu odvolaniu nevyhovel.

14. Kolízny opatrovník k odvolaniu matky a k odvolaniu otca uviedol, že sa pridrižiava svojich správ a vyjadrení z jednotlivých pojednávaní. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

15. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu prokurátorky uviedla, že na jej vyjadrenie nebude reagovať, pretože podľa jej názoru nereflektuje na jej odvolanie zo dňa 21.12.2021. Podľa matky vyjadrenie prokurátorky tak nie je možné považovať za vyjadrenie sa členky prokuratúry vo veci, keďže sa s podaním matky neoboznámila.

16. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že trvá na odvolaní a odvolacích dôvodoch tak, ako je v odvolaní zo dňa 21.12.2021 uvedené a žiada, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zrušil, vec vrátil na ďalšie konanie na súd prvej inštancie, ktorý po dokazovaní rozhodne tak, ako je v odvolaní uvedené.

17. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedla, že trvá na dôvodoch uvedených v jej odvolaní s poukazom na to, že kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení neuviedol žiaden zásadný a relevantný dôkaz, ktorým by spochybnil dôvody odvolania. Uviedla, že odvolací súd je v zmysle povinností chrániť prednostne záujmy maloletých detí povinný skúmať všetky odvolacie dôvody, v rozhodnutí podať dôveryhodné, preskúmateľné dôvody a označiť dôkazy, na základe ktorých rozhodne s poukazom na zásadu iura novit curia. Ako biologická matka detí trvá na všetkých dôvodoch odvolania tak, ako je uvedené v jej odvolaní matky a žiada, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok v plnom rozsahu zrušil a rozhodol tak, ako je v odvolaní uvedené.

18. Dňa 13.05.2022 podal otec späťvzatie odvolania v časti výroku I. proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

19. Otec v podaní zo dňa 25.02.2023 sumárne zhrnul odvolaciemu súdu podstatné situácie, ktoré sa udiali za dobu posledného roka. Uviedol, že matka sa odmietla podrobiť výchovnému opatreniu pre rodičov a namiesto poradenstva sa rozhodla podávať odvolania, otec s realizáciou výchovného opatrenia prostredníctvom psychologičky z UPSVaR súhlasil, avšak pre matkin nesúhlas k realizácii do dnešného dňa neprišlo. Uviedol, že kurátor p. T. rodičom v júni 2022 navrhol stretnutie v priestoroch UPSVaR, na tomto stretnutí dňa 16.6.2022 na návrh otca rodičia dohodli ďalšie, pravidelné stretnutia u psychologičky UPSVaR-u pre oboch rodičov a na matkinu žiadosť sa týchto stretnutí mal zúčastňovať aj p. T., pričom po ukončení tohto stretnutia matka svoj súhlas ešte ten istý deň stiahla emailom a odmietla akékoľvek ďalšie stretnutia s otcom, takže ďalšie stretnutie rodičov už sa neuskutočnilo. Ďalej otec uviedol, že v čase letných prázdnin 2022 sa uskutočnili tri stretnutia C. a matky zorganizované otcom a za otcovej účasti, zakaždým pri príležitosti odovzdávania Š. do starostlivosti matky, pričom C. tieto stretnutia odmietal, počas nich s matkou nekomunikoval a daný čas (v rozpätí pol hodiny až hodiny) trávil aktivitou so Š.W., tieto stretnutia k posunu nevedli. Uviedol, že p. I., psychologička z Úsmevu ako dar, takýto formát stretnutí zhodnotila ako nešťastný, nakoľko boli umelo vytvorené a C. nebolo dané na výber. Ďalej otec uviedol, že matka počas leta mu pred Š.W. opakovane vulgárne nadávala, znevažovala otcových známych a rodinu. Dňa 9.10. sa odovzdávania Š. do starostlivosti otca zúčastnil aj matkin otec, G. D., pred oboma maloletými deťmi v mieste bydliska otca otcovi vulgárne nadával a vyhrážal sa fyzickým útokom. Podľa otca zodpovednosť za vznik tejto situácie nesie matka, nakoľko svojho otca priviedla, situácii nezabránila. Dňa 11.11. Š. učiteľ informoval otca o problémovom správaní sa Š. E. škole, že Š. bol vulgárny, spolužiakov zvykol znevažovať, podľa otca predtým takého problémy u Š. nebývali, pričom učiteľ otcovi povedal, že takéto správanie trvá to asi mesiac. Súvis s opísanou udalosťou je podľa názoru otca zrejmy. Ďalej otec uviedol, že dňa 20.11. mu matka svojvoľne priviedla Š. o dva a pol hodiny neskôr bez ohľadu na to, že Š. nemal spravené školské povinnosti na nasledujúci školský deň, pričom Š. bol svedkom ďalšieho konfliktu rodičov, ktorý bol týmto matkiným konaním spôsobený. Podľa otca, ako je zrejmé, stretnutia rodičov mali negatívny dopad na Š., a preto otec dňa 29.11. matke navrhol, aby ďalšie odovzdávanie prebiehali bez kontaktu rodičov, tento návrh otec vopred konzultoval s UPSVaR aj Úsmev ako dar, matka ho odmietla. Otec uviedol, že maloletý C., matka i on sa každý samostatne od októbra zúčastňujú pravidelnej a intenzívnej intervencie realizovanej Úsmevom ako dar. Uviedol, že podľa vyjadrenia p. I., psychologičky tejto organizácie, je pre posun v situácii potrebná zmena správania matky a ideálne aj naštartovanie komunikácie rodičov na facilitovaných stretnutiach, ktoré sa p. I. ponúkla organizovať v prípade súhlasu oboch rodičov, ktoré otec opakovane súhlasil a matka opakovane odmietla. Taktiež otec uviedol, že predmetom rozhodovania odvolacieho súdu bude aj otázka výživného, pripája aj potvrdenie o príjme pre prípad, že by odvolací súd chcel rozhodovať vo veci výživného. Na záver otec uviedol, že zotráva na jeho doterajších návrhoch na rozhodnutie súdu vo veci samej.

20. Manžel v priebehu odvolacieho konania vzal odvolanie v časti týkajúcej sa výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie späť.

21. Podľa § 369 odsek 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj CSP), dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

22. Podľa § 369 odsek 2 Civilného sporového poriadku ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré

majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.

23. Podľa § 369 odsek 3 CSP ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

24. Podľa § 369 odsek 4 CSP ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

25. Odvolací súd prejednal späťvzatie odvolania v časti týkajúcej sa výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP. Vzhľadom na to, že o odvolaní nebolo ešte odvolacím súdom rozhodnuté, bolo ho možné vziať späť (§ 369 ods. 1 CSP). V dôsledku účinného späťvzatia odvolania zo strany manžela v časti týkajúcej sa výroku I. rozsudku prvej inštancie odvolací súd odvolacie konanie v tejto časti zastavil (§ 369 ods. 3 CSP).

26. Odvolací súd následne preskúmal zvyšnú časť výrokov súdu prvej inštancie, ktoré boli napadnuté odvolaniami rodičov, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§65 a §66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem,) a dospel k záveru, že odvolanie ako matky, tak aj otca, nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil (§ 378 C.s.p., § 219 ods. 3 C.s.p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku všetci účastníci konania upovedomení zákonným spôsobom.

27. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III., IV., V., VI., VII., VIII a IX., potvrdil. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie, ustálil skutočný stav veci a jeho rozhodnutie vychádza z takto riadne zisteného skutočného stavu veci a zohľadňuje v plnej miere výsledky vykonaného dokazovania a záujem maloletých detí. Odvolací súd a v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie a konštatuje, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa všetky zákonom vyžadované náležitosti, je z odôvodnenia zrejme akými úvahami sa súd prvej inštancie rozhodnutí spravoval, a dáva odpoveď na všetky relevantné argumenty strán.

28. Matka má za to, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil a nevzal vôbec do úvahy, že za narušený vzťah maloletého C. s ňou môže jedine správanie otca, jeho negatívny výchovný vplyv na maloletého. Matka má za to, že otec maloletého C. ovplyvňuje tak, aby mal maloletý odmietavý postoj k matke. Matka navrhuje v podstate, aby obe deti boli zverenú do jej osobnej starostlivosti. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie musí konštatovať, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že otec neovplyvňuje maloletého C. a nie je otcov vplyv na maloletého C. príčinou, že maloletý má odmietavý postoj k matke a k stretávaniu sa s ňou. Argument matky uvádzaný počas konania pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolaní, bol riadnym dokazovaním vyvrátený. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na znalecký posudok č. 18/2020 znalca C. J., z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, klinická psychológia detí a poradenská psychológia (č.l. 525 spisu, záver znaleckého posudku bod. 9, č.l. 527, záver znaleckého posudku bod. 14.). Ďalej vyplýva zo záverov znaleckého posudku bodu 6, že mal. C. sa v procese komplikovanej rozvodovej adaptácie vo zvýšenej miere identifikoval s otcom, čo súviselo nielen so subjektívnym dyskomfortom spojeným so striedaním domácností rodičov, ale najmä so senzitívnym až vulnérabilným (zraňujúcim) prežívaním devalvujúcich, vulgárnych a nátlakových prejavov správania matky a jej rodiny voči otcovi a mal. C. potom, ako tento prezentoval nespokojnosť so striedavou starostlivosťou a otvorene prezentoval preferenciu otca v rámci rodičovskej diády (č.l. 524 spisu). Znalec ku psychickému stavu maloletého C. okrem iného skonštatoval, že pri expozícii komplikovanej rodinnej situácii, a zvlášť pri tematike narušeného vzťahu s matkou, je u neho naznačená úzkostno-depresívna symptomatika so smutnou náladou, morbidnými myšlienkami, expresívnou komunikáciou, anhedóniou (zníženou schopnosťou prežívať radosť) a iritabilitou (podráždenosťou) s dopadom na stabilitu jeho emočného ladenia, ako aj s prítomnými zmenami v socializácii i hostilnými prejavmi v komunikácii a celkových prejavoch správania, ktoré sa prejavujú najmä v aktívnom odmietaní osobnej komunikácie s matkou vrátane ich vzájomného kontaktu. Je zrejme, že vzťah maloletého C. a jeho odmietavý postoj k matke sa vyvinul z dôvodu komplikovanej rodinnej situácie ako rozvod rodičov a nezvládnutá komunikácia matky, jej nátlakové

prejavu voči nemu a otcovi maloletého. U maloletého Š. ako vyplýva z odborného posúdenia sa jeho vzťah s matkou nenarušil ako u C., a to aj z dôvodu jeho inej povahy, iného citového nastavenia. Je zrejmé, že u maloletého Š. nastala iná reakcia na komplikovaný priebeh rozvodovej adaptácie ako u maloletého C.. Maloletý Š. má vytvorený i napriek komplikovaným vzťahom medzi rodičmi dobrý vzťah ako s otcom tak i s matkou. Odvolací súd preto potvrdil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie ako správne v tom smere, že inak upravil starostlivosť o maloletého Š. a inak o C.. Každý prípad je jedinečný, individuálny a súd musí zohľadniť pri rozhodnutí najmä a v prvom rade najlepší záujem maloletých detí. Správne súd prvej inštancie vyhodnotil, že v danom prípade je v záujme maloletého Š., aby sa jeho pozitívny vzťah s matkou utužoval a rozvíjal, a aby aspoň maloletý Š. mal zabezpečený pravidelný a rovnocenný kontakt s oboma rodičmi, čo je jeho základné právo, mať poskytnutú starostlivosť a výchovu od oboch rodičov. Zo záverov znaleckého dokazovania nevyplýva, že by matka nebola schopná riadneho výkonu osobnej starostlivosti o maloletého, ani nebolo zistené žiadne psychické ochorenie matky, ktoré by ju malo diskvalifikovať z výkonu osobnej starostlivosti o maloletého Š.. Odvolací súd nemá za to, že nie je možné nariadiť striedavú starostlivosť ak dochádza ku konfliktnej komunikácii medzi rodičmi a tento názor zastáva i s vedomím, že sú tu aj rozhodnutia súdov, kde sa takýto názor prezentuje. V danom prípade zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že maloletý Š. má pozitívny vzťah k obom rodičom. Vyplynulo z priebehu konania pred súdom prvej inštancie, že vzťah maloletého Š. s matkou sa postupne obnovil do takej miery, že sa maloletý bez problémov stretával s matkou v širokom rozsahu. Ustanovenia zákona o rodine upravujúce výkon starostlivosti rodičov o maloleté deti je koncipovaný tak, že stavia striedavú starostlivosť do popredia, teda považuje zákonodarca danú formu starostlivosti za takú, ktorá najlepšie napĺňa záujem maloletého dieťaťa mať rovnocenný kontakt s oboma rodičmi a poskytovanú výchovu a starostlivosť od oboch rodičov. Samozrejme, že musia byť k tomu splnené podmienky a to sú najmä, že obaja rodičia sú schopní výkonu osobnej starostlivosti a dieťa má pozitívny vzťah k obom rodičom. Komunikácia rodičov je podľa odvolacieho súdu rovnako dôležitá, či ide o zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti, alebo či je dieťa zverené jednému z rodičov so širokou úpravou styku. Aj v prípade širokej úpravy styku, je rovnako pre dieťa zaťažujúce, keď dochádza pri jeho odovzdávaní ku konfliktu medzi rodičmi, rovnako vníma negatívne, ak rodičia nepekne rozprávajú jeden na druhého a podobne. Na maloletého nevyplýva negatívne to ako je starostlivosť pomenovaná, ale to, že je tu prítomná narušená komunikácia rodičov. Odvolací súd nevidí rozdiel v danom prípade ak by bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca so širokou úpravou styku s matkou, ktorá by viac menej znamenala v podstate striedavú starostlivosť. Pomenovanie starostlivosti nemá vplyv na zlepšenie komunikácie rodičov. Je určite nevyhnutné v záujme maloletého aby rodičia pracovali na odstránení ich vzájomného konfliktu, k čomu však podľa odvolacieho súdu nepomôže zmena pomenovania starostlivosti o maloletého Š., ale iba odborná pomoc obom rodičom. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na to, že v danom prípade prebiehalo aj konanie o uloženie výchovného opatrenia. Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 06.12.2021, č. k. 3P/23/2021-81, rozhodol tak, že nariadil rodičom maloletých detí C. S. Š. výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, v rozsahu 20 hodín, zameranému na zlepšenie vzájomnej komunikácie rodičov a redukciu rodičovského konfliktu. Dané uznesenie bolo rozhodnutím odvolacieho Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.02.2023, č.k. 20CoP/159/2022 - 144, potvrdené. Odvolací súd nariadené výchovné opatrenie považuje za vhodné a účelné opatrenie pre riešenie problematickej situácie v rodine maloletých. Otec poukazuje vo vyjadrení o aktuálnej situácii, že došlo ku konfliktu pri odovzdávaní maloletého Š., a malo to vplyv na jeho zhoršené správanie v škole. Odvolací súd poukazuje jednak na to, že v rozhodnutí majú určené rodičia, že maloletého si majú preberať v školskom zariadení, čo má práve slúžiť k eliminácii takýchto situácií a jednak poukazuje už na vyššie uvedené zdôvodnenie, že ani pri úprave širokého styku s matkou, by sa nedalo zabrániť podobným vyhroteným situáciám, a rovnako by to vplývalo negatívne na prežívanie maloletého a mohlo mať za následok aj jeho zhoršené správanie v škole. Otec žiadal a poukázal na to, že maloletí majú právo vyjadriť svoj názor a majú byť vypočutí súdom. Odvolací súd nezhliadol za potrebné doplniť dokazovanie vypočutím maloletých. Určite je právom maloletých aby mali v priebehu konania možnosť vyjadriť svoj názor. Názor môže byť zistený rôznymi spôsobmi a nie iba tak, že sú priamo vypočutí súdom. V danom prípade bolo vykonané znalecké dokazovanie a názor maloletí prezentovali v rámci znaleckého dokazovania. Odvolací súd považuje takto zistený názor detí za dostatočný a je zaznamenaný v znaleckom posudku. Otec namieta v odvolaní aj, že nemal byť upravený styk maloletého C. s matkou, a to ani formou asistovaného styku, nakoľko maloletý C. odmieta akýkoľvek kontakt s matkou a nie je v záujme maloletého, aby bol do kontaktu s matkou nútený. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie o úprave aspoň asistovaného styku v prípade maloletého C.. Odvolací súd má za to, že z dokazovania vyplýva, že je

nutné sa pokúsiť o obnovu vzťahu maloletého C. S. matky, čo však je potrebné robiť trpezlivo, rešpektujúc prežívanie maloletého. Vyplýva aj z podania otca o aktuálnej situácii, že rodičia nie sú sami schopní nájsť a vytvoriť vhodný model postupného obnovovania kontaktu maloletého a matky. Odvolací súd má preto za dôvodné, aby sa kontakt maloletého obnovoval za pomoci odborne spôsobilej osoby, k čomu práve slúži asistovaný styk. Takáto úprava neznamená, že je maloletý na silu nútený do styku s matkou. Odvolací súd poukazuje aj na ustanovenia vyhlášky 207/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, ktorá je koncipovaná tak, že sa zisťujú príčiny nerealizovania rozhodnutia, a nepristupuje sa k výkonu automaticky a za každých okolností. Je však v záujme maloletého aby súd prijal opatrenia, ktoré môžu viesť k obnove jeho kontaktu s matkou a takýmito opatreniami sú už nariadené výchovné opatrenie, a aj nariadený asistovaný styk. V danom prípade odborná pomoc je nevyhnutná k tomu, aby vzťahy v rodine viedli postupne k náprave. Či sa aj dosiahnu požadované ciele, však už nezávisí len od súdneho rozhodnutia, ale hlavne od toho, ako sa k odbornej pomoci postavia rodičia a v danom prípade hlavne matka, ktorá si v prvom rade musí uvedomiť, že za vzniknutú rodinnú situáciu, za odmietavý postoj jej syna C. voči nej, nie je vinný len otec. Práve aj nastavená odborná pomoc v rodine súdnym rozhodnutím môže viesť ku zmene postoja matky.

29. Obaja rodičia podali odvolanie aj do výrokov o úprave výživného. Matka namieta, že vzhľadom ku svojim zárobkovým možnostiam je v jej schopnostiach platiť výživné na maloletého C. len v minimálnom zákonom rozsahu a to 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa. Otec namieta, že výživné určené v sume 200,- eur pre maloletého C. je nedostatočné a nezohľadňuje jeho oprávnené náklady a ani to, že všetku osobnú starostlivosť o maloletého vykonáva otec. Namieta, že náklady na maloletého C. ustálil súd prvej inštancie na 470,- eur mesačne, avšak pri určení výživného matke len 200,- eur mesačne je tu stav, že otec, ktorý vykonáva osobnú starostlivosť o maloletého, sa ešte aj podieľa na jeho nákladoch vo väčšom rozsahu ako matka. Odvolací súd sa v otázke určenia výživného v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím a odôvodnením súdu prvej inštancie. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti a ako odpoveď aj na argument otca uvádza, že výživné sa určuje aj s ohľadom na možnosti a schopnosti, pomery povinného rodiča a prihliada sa aj k pomerom druhého rodiča, ktorý má dieťa v starostlivosti. Výživné sa neurčuje iba tak, že sa oprávnené náklady na dieťa vydedia, zohľadní sa osobná starostlivosť rodiča a rodičovi, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti sa automaticky dá hradiť väčší pomer nákladov maloletého. K určení výživného ako je vyššie uvedené je potrebné zohľadniť viacero faktorov a hlavne musí vychádzať ako z oprávnených nákladov na maloleté dieťa, tak aj z možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča, a zohľadňuje sa najmä to, aby bolo pri určenom výživnom dosiahnuté, že budú zabezpečené potreby dieťaťa. V danom prípade vzhľadom na pomery matky, jej príjem, jej možnosti a schopnosti, majetkové pomery, ako aj s ohľadom na pomery otca a náklady na maloletého, má odvolací súd za to, že pri výživnom od matky 200,- eur mesačne, je výživné určené primerane k pomerom matky, ako aj nákladom na maloletého a pomerom otca. Čo a týka určenia výživného na maloletého Š. otcovi vo výške 100,- eur mesačne pri striedavej starostlivosti, odvolací súd má za to, že je dané rozhodnutie súdu prvej inštancie správne, a riadne odôvodnené práve tým, že je tu značná disproporcija medzi príjmami rodičov, keď príjem otca je dvojnásobkom príjmu matky. Danú skutočnosť je pri striedavej starostlivosti pri určení výživného potrebné zohľadniť, hlavne z dôvodu, aby dieťa u oboch rodičov malo zabezpečenú obdobnú životnú úroveň.

30. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru o dôvodnosti a správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Považuje vzhľadom na špecifiká daného prípadu za správne aj to, že došlo k inej úprave rodičovských práv a povinností u maloletého Š. S. T. W. A. C. C.. Odvolací súd poukazuje i na to, že ako kolízny opatrovník, tak i prokurátor, ktorý vstúpil do konania, sa tiež vyjadrili, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považujú za súladné zo záujmami maloletých detí. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie preto ako vecne a právne správne potvrdil (§387 ods. 1 CSP).

31. Odvolací súd ďalej uvádza, že matka dňa 08.02.2023 podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby boli obe maloleté deti okamžite zverené do jej osobnej starostlivosti. O danom neodkladnom opatrení z dôvodu, že bolo podané počas odvolacieho konania má právomoc rozhodovať odvolací súd. Neodkladné opatrenie v odvolacom konaní je opodstatnené nariadiť vtedy, ak nie je ešte možné rozhodnúť vec samu a pomery neznesú odklad. V danom prípade nastala však situácia, že odvolací súd prijal už rozhodnutie vo veci samej, ktoré má v podstate prednosť pre návrhom matky, keď rieši úpravu rodičovských práv a povinností spôsobom, ktorý po doručení účastníkom nadobudne právoplatnosť. Nakoľko odvolací súd vydal rozhodnutie vo veci samej, dospel k záveru, že

nie je už dôvodné, respektíve pominuli dôvody, rozhodovať o návrhu matky na nariadenie neodkladnej úpravy v rámci odvolacieho konania a preto konanie o nariadení neodkladného opatrenia zastavil.

32. Odvolací súd záverom uvádza, že z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.09.2012 vo veci E. proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.06.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

33. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože ide o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu.

34. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).